

Na osnovu člana 11. stav 4. Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja ("Službeni glasnik RS", broj 30/10) i člana 42. stav 1. Zakona o Vladi ("Službeni glasnik RS", br. 55/05, 71/05 - ispravka, 101/07 i 65/08),

Vlada donosi

UREDBU

O SADRŽINI, OBRASCU I NAČINU PODNOŠENJA JEDINSTVENE PRIJAVE NA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE, JEDINSTVENIM METODOLOŠKIM PRINCIPIMA I JEDINSTVENOM KODEKSU ŠIFARA ZA UNOS PODATAKA U JEDINSTVENU BAZU CENTRALNOG REGISTRA OBAVEZNOG SOCIJALNOG OSIGURANJA

(Sl. glasnik RS br. 54/10)

Osnovni tekst na snazi od 12/08/2010 , u primeni od 01/10/2010

I. UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovom uredbom uređuje se bliža sadržina i obrazac jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje (u daljem tekstu: jedinstvena prijava), način podnošenja jedinstvene prijave, dokazi koji se uz prijavu podnose, jedinstveni metodološki principi i jedinstveni kodeks šifara za unos podataka u Jedinstvenu bazu Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja (u daljem tekstu: Centralni registar).

II. JEDINSTVENA PRIJAVA

Član 2.

Jedinstvena prijava sadrži sledeće podatke:

- 1) opšte podatke o osiguraniku i osiguranom licu;
- 2) podatke o osiguranju;
- 3) podatke o obvezniku plaćanja doprinosa.

Član 3.

(1) Na osnovu jedinstvene prijave vrši se registracija osiguranika i osiguranih lica u Centralni registar radi ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

(2) Registracija na osnovu jedinstvene prijave podrazumeva registraciju prijave na obavezno socijalno osiguranje, promene podataka u osiguranju i odjave sa obaveznog socijalnog osiguranja.

Član 4.

(1) Jedinствena prijava podnosi se Centralnom registru u elektronskom obliku, čija je spoljna forma data na Obrascu M , koji je odštampan uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.

(2) Uz jedinstvenu prijavu podnose se dokazi na osnovu kojih se utvrđuje svojstvo osiguranika, odnosno osiguranog lica, pri čemu vrsta dokaza zavisi od osnova osiguranja. Spisak dokaza na osnovu kojih se utvrđuje svojstvo osiguranika, odnosno osiguranog lica, promene u osiguranju i prestanak svojstva osiguranika , odštampan je uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.

Član 5.

Podnosiocu jedinstvene prijave izdaje se potvrda o prijemu jedinstvene prijave u skladu sa članom 13. Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja (u daljem tekstu: Zakon), čija je spoljna forma data na Obrascu M-A , koji je odštampan uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.

III. JEDINSTVENI METODOLOŠKI PRINCIPI ZA VOĐENJE PODATAKA O OSIGURANICIMA, OSIGURANIM LICIMA I OBVEZNICIMA PLAĆANJA DOPRINOSA U JEDINSTVENOJ BAZI CENTRALNOG REGISTRA

1. Opšti podaci o osiguraniku i osiguranom licu

Član 6.

U Jedinstvenu bazu Centralnog registra unose se opšti podaci o osiguraniku i osiguranom licu, i to:

- 1) jedinstveni matični broj građana (JMBG), odnosno evidencioni broj za strane državljane, određen i utvrđen na način propisan zakonom. Za lica kojima nije dodeljen JMBG, odnosno evidencioni broj u Jedinstvenu bazu Centralnog registra unosi se lični broj osiguranika dodeljen od organizacije za obavezno socijalno osiguranje;
- 2) prezime, ime, pol i datum rođenja;
- 3) ime jednog roditelja;
- 4) opština i mesto (naselje) prebivališta, odnosno boravišta i adresa;
- 5) državljanstvo;
- 6) zanimanje stečeno školovanjem u skladu sa definicijama i šifarnicima propisanim za vođenje evidencije u oblasti rada;
- 7) srodstvo sa nosiocem osiguranja i JMBG, odnosno, evidencioni broj nosioca osiguranja. Za lica kojima nije dodeljen JMBG, odnosno evidencioni broj u Jedinstvenu bazu Centralnog registra unosi se lični broj osiguranika dodeljen od organizacije za obavezno socijalno osiguranje.

2. Podaci o osiguranju

Član 7.

U Jedinstvenu bazu Centralnog registra unose se podaci o osiguranju, i to:

- 1) datum početka osiguranja i to: dan, mesec i godina zaposlenja, imenovanja ili postavljenja; datum početka obavljanja samostalne ili poljoprivredne delatnosti; datum početka obavljanja ugovorenih poslova; datum ostvarivanja prava na penziju ili novčane naknade u skladu sa zakonom; datum početka školovanja, odnosno stručnog usavršavanja; datum početka mirovanja prava i obaveza po osnovu rada; datum uključenja u obavezno socijalno osiguranje; početak pružanja hitne medicinske pomoći; datum nastanka povrede na radu ili profesionalne bolesti; datum podnošenja prijave, odnosno datum sticanja svojstva osiguranog lica;
- 2) osnov osiguranja, i to:

- (1) radni odnos - za lica u radnom odnosu, odnosno zaposlena u privrednom društvu, drugom pravnom licu, državnom organu, organu jedinice lokalne samouprave ili kod fizičkih lica; za civilna lica na službi u vojsci i vojnim jedinicama i ustanovama; za domaće i strane državljane i lica bez državljanstva koji su na teritoriji Republike Srbije zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava ili kod stranih pravnih ili fizičkih lica ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, odnosno ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom; za lica koja obavljaju poslove van prostorija poslodavca; za lica u radnom odnosu, odnosno zaposlene koji su upućeni na rad u inostranstvo, odnosno zaposleni u privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje obavlja delatnost ili usluge u inostranstvu, ako nisu obavezno osigurana po propisima te zemlje ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno i za članove porodica navedenih lica,
- (2) osnov izjednačen sa radnim odnosom - za izabrana, imenovana ili postavljena lica ako za obavljanje funkcije ostvaruju zaradu, naknadu zarade, odnosno platu i za članove njihovih porodica; za lica koja po prestanku radnog odnosa ostvaruju pravo na naknadu zarade zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti,
- (3) zaposlenje u inostranstvu - za domaće državljane zaposlene u inostranstvu ako za to vreme nisu obavezno osigurani kod stranog nosioca osiguranja ili ako prava iz obaveznog socijalnog osiguranja po propisima te države ne mogu ostvariti ili koristiti van njene teritorije i za članove njihovih porodica,
- (4) obavljanje privremenih i povremenih poslova - za lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privremene i povremene poslove ako nisu osigurani po drugom osnovu; za lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske, odnosno studentske zadruge, a imaju navršениh 26 godina života, odnosno bez obzira na godine života ako nisu na školovanju i za članove porodica lica koja obavljaju privremene i povremene poslove,
- (5) obavljanje poslova po osnovu ugovora - za lica koja za izvršen posao po osnovu ugovora o delu, autorskog ugovora, ugovora o porodičnom smeštaju prema propisima o socijalnoj zaštiti i po osnovu drugih ugovora ostvaruju naknadu, a nisu osigurana po drugom osnovu i za članove njihovih porodica,
- (6) ostvarivanje novčane naknade prema propisima o radu i zapošljavanju - za lica za čijim je radom prestala potreba i lica kojima je prestalo zaposlenje zbog stečaja, likvidacije, odnosno u svim slučajevima prestanka rada poslodavca i za članove njihovih porodica,
- (7) obavljanje samostalne delatnosti - za lica koja, u skladu sa zakonom, samostalno obavljaju privrednu ili drugu delatnost; za lica koja su osnivači, odnosno članovi privrednih društava u skladu sa zakonom koja u njima rade bez obzira da li su u radnom odnosu u privrednom društvu čiji su osnivač ili član; za sveštenike i verske službenike ako nisu obavezno osigurani po osnovu zaposlenja; za lica koja su prestala da obavljaju samostalnu delatnost dok ostvaruju novčanu naknadu prema propisima o radu i zapošljavanju i za članove porodica navedenih lica,
- (8) obavljanje poljoprivredne delatnosti - za lica za koja se prema zakonu smatra da se bave poljoprivredom (poljoprivrednici, članovi domaćinstva poljoprivrednika, članovi mešovitog domaćinstva, nosioci poljoprivrednog gazdinstva i članovi poljoprivrednog gazdinstva), ako nisu osiguranici zaposleni, osiguranici po osnovu obavljanja samostalne delatnosti, korisnici penzija i na školovanju i za članove njihovih porodica,
- (9) korišćenje penzije - za korisnike penzija i članove njihovih porodica,
- (10) uključenje u obavezno osiguranje - za lica koja nisu obavezno osigurana u smislu zakona i za članove njihovih porodica,
- (11) obavljanje poslova po osnovu posebnih ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji - za strane državljane koji na osnovu njih na teritoriji Republike Srbije rade kod domaćih organizacija, odnosno privatnih poslodavaca,

(12) školovanje ili stručno usavršavanje - za strane državljane za vreme školovanja ili stručnog usavršavanja na teritoriji Republike Srbije,

(13) osiguranje u smislu zakona kojim se uređuje zdravstveno osiguranje - za lica koja nisu osigurana po drugom osnovu, i to: deca do navršениh 15 godina života; školska deca i studenti do kraja propisanog školovanja a najkasnije do navršениh 26 godina života; žene u vezi sa planiranjem porodice kao i u toku trudnoće i materinstva do 12 meseci nakon porođaja; lica starija od 65 godina života; osobe sa invaliditetom i mentalno nedovoljno razvijena lica; nezaposlena lica i druge kategorije socijalno ugroženih lica čiji su mesečni prihodi ispod prihoda koji je propisan kao cenzus za sticanje svojstva osiguranog lica i članovi njihove uže porodice; materijalno neobezbeđena lica koja primaju materijalno obezbeđenje po propisima o socijalnoj zaštiti odnosno po propisima o zaštiti boraca, vojnih invalida i civilnih invalida rata i članovi njihove uže porodice; korisnici stalnih novčanih pomoći po propisima o socijalnoj zaštiti i članovi njihove uže porodice; korisnici pomoći - članovi porodice čiji je hranilac na odsluženju vojnog roka; lica u vezi sa lečenjem od HIV infekcije ili drugih zaraznih bolesti koje su utvrđene zakonom koji uređuje zaštitu od zaraznih bolesti, malignih bolesti, hemofilije, šećerne bolesti, psihoze, epilepsije, multipleks skleroze, lica u terminalnoj fazi hronične bubrežne insuficijencije, cistične fibroze, sistemske autoimune bolesti, reumatske groznice, bolesti zavisnosti; obolela, odnosno povređena lica u vezi sa pružanjem hitne medicinske pomoći i lica obuhvaćena zdravstvenom zaštitom u vezi sa davanjem tkiva i organa; monasi i monahinje; lica romske nacionalnosti koja zbog tradicionalnog načina života nemaju stalno prebivalište odnosno boravište u Republici Srbiji i članovi njihove uže porodice,

(14) osiguranje po posebnim propisima u smislu zakona koji uređuje zdravstveno osiguranje - za lica kojima je nadležni republički organ utvrdio status izbeglog, odnosno prognanog lica iz bivših republika SFRJ i za članove njihovih užih porodica; za raseljena lica sa Kosova i Metohije i za članove njihove porodice; za raseljena lica sa Kosova i Metohije, koja ostvaruju pravo na novčanu naknadu po propisima o zapošljavanju i za članove njihove uže porodice; za vojne i civilne invalide u skladu sa propisima koji uređuju prava boraca, vojnih invalida, porodica palih boraca i civilnih invalida rata i za članove njihove uže porodice,

(15) povreda na radu ili profesionalna bolest - za lica za koja se podnosi prijava u slučaju nastanka povrede na radu i profesionalne bolesti, i to: učenici i studenti koji se, u skladu sa zakonom, nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi; lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju određene poslove za koje ne primaju zaradu, odnosno ugovorenu naknadu (na osnovu ugovora o volonterskom radu); lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske, odnosno studentske zadruge do navršениh 26 godina života, ako su na školovanju; lica koja se nalaze na dodatnom obrazovanju i obuci po uputu organizacije nadležne za zapošljavanje; lica koja učestvuju u organizovanim javnim radovima od opšteg značaja; lica koja učestvuju u akcijama spasavanja ili u zaštiti i spasavanju prilikom elementarnih nepogoda i drugih nesreća; lica angažovana u vatrogasnim službama za gašenje požara i na obuci za gašenje požara; lica koja se nalaze na osposobljavanju i obučavanju za odbranu i druge vidove obuke za potrebe odbrane zemlje; lica koja su angažovana na obezbeđivanju javnih skupova, kulturnih i sportskih događaja i drugih javnih okupljanja građana; lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora dok rade u privrednoj jedinici zavoda za izvršenje kazne zatvora (radionica, radilište i sl.) i na drugom mestu rada;

3) zanimanje i stepen stručne spreme prema radnom mestu u skladu sa definicijama i šifarnicima propisanim za vođenje evidencije u oblasti rada;

4) broj časova provedenih na radu nedeljno;

5) vrsta zaposlenja;

6) podatak o zaposlenju kod više poslodavaca;

7) datum i osnov prestanka osiguranja i to: dan, mesec, godina i osnov prestanka zaposlenja,

imenovanja ili postavljenja; prestanka obavljanja samostalne ili poljoprivredne delatnosti; prestanka obavljanja ugovorenih poslova; prestanka prava na penziju ili novčanu naknadu u skladu sa zakonom; prestanka mirovanja prava i obaveza po osnovu rada; prestanka osiguranja za lica uključena u obavezno socijalno osiguranje; završetka školovanja; istek ugovora o razmeni stručnjaka; prestanka radnog angažovanja za koje se vrši prijava za slučaj povrede na radu ili profesionalnog oboljenja, datum objave, odnosno dan, mesec, godina i osnov prestanka svojstva osiguranog lica;

8) posebni podaci o osiguraniku, i to: podaci o osiguranicima sa telesnim oštećenjem od najmanje 70%, slepim licima i licima obolelim od distrofije i srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, paraplegije, cerebralne i dečije paralize, multipleks skleroze; podaci o osiguranicima kojima je svojstvo vojnog invalida (ratnog ili mirnodopskog) utvrđeno po propisima o vojnim invalidima; podaci o osiguranicima kojima je svojstvo civilnog invalida rata utvrđeno po propisima o zaštiti civilnih invalida rata; podaci o invalidima rada, kategorisanoj omladini i ostalim kategorisanim invalidima kod kojih je invalidnost posledica traumatizma van procesa rada;

9) podaci o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

3. Podaci o obvezniku plaćanja doprinosa

Član 8.

(1) U Jedinstvenu bazu Centralnog registra unose se podaci o obvezniku plaćanja doprinosa, i to:

- 1) naziv, sedište i adresa obveznika plaćanja doprinosa upisanog u odgovarajući registar, odnosno ime, prezime i adresa obveznika plaćanja doprinosa koji nema svojstvo pravnog lica;
- 2) sedište i adresa poslovne jedinice obveznika plaćanja doprinosa;
- 3) delatnost prema propisanoj klasifikaciji delatnosti;
- 4) matični broj registra dodeljen od nadležnog organa;
- 5) poreski identifikacioni broj (PIB) dodeljen od nadležnog organa;
- 6) JMBG fizičkog lica koje je obveznik plaćanja doprinosa;
- 7) opština na kojoj se nalazi pretežni deo nepokretnosti.

(2) U Jedinstvenu bazu Centralnog registra unosi se dan, mesec i godina od kada važi promena prijavljenih podataka o osiguraniku, osiguranom licu, osiguranju ili obvezniku plaćanja doprinosa.

Član 9.

Izrazi upotrebljeni u čl. 6. do 8. ove uredbe imaju značenja utvrđena propisima o evidencijama u oblasti rada i propisima koji uređuju obavezno socijalno osiguranje.

IV. JEDINSTVENI KODEKS ŠIFARA

Član 10.

(1) Jedinstveni kodeks šifara za unos podataka o osiguranicima, osiguranim licima i obveznicima plaćanja doprinosa sadrži šifre podataka za sledeća obeležja:

- 1) vrsta prijave;
- 2) pol;
- 3) opština;
- 4) mesto (naselje);
- 5) državljanstvo;
- 6) zanimanje;

- 7) stepen stručne spreme;
- 8) osnov osiguranja;
- 9) vrsta zaposlenja;
- 10) zaposlenje kod više poslodavaca;
- 11) osnov prestanka osiguranja;
- 12) nosilac osiguranja;
- 13) srodstvo sa nosiocem osiguranja;
- 14) posebni podaci o osiguraniku;
- 15) korisnik prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja;
- 16) delatnost.

(2) Jedinštveni kodeks šifara odštampan je uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.

(3) Šifre propisane Jedinštvenim kodeksom šifara unose se u obrazac Jedinštvene prijave.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

(1) Do ispunjenja tehničkih uslova za uspostavljanje i vođenje Jedinštvene baze, jedinstvena prijava podnosi se u papirnom ili elektronskom obliku Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje ili Republičkom zavodu za zdravstveno osiguranje, u skladu sa članom 35. Zakona.

(2) Potvrdu o prijemu jedinstvene prijave iz stava 1. ovog člana, izdaje organizacija obaveznog socijalnog osiguranja, kojoj je podneta jedinstvena prijava.

Član 12.

Organizaciono-tehnička pravila za podnošenje jedinstvene prijave u elektronskom obliku iz člana 4. st. 1. i 2. i izdavanje potvrde o prijemu jedinstvene prijave u elektronskom obliku iz člana 5. stav 1. ove uredbe, propisaće ministar nadležan za socijalnu politiku, najkasnije do 30. juna 2011. godine.

Član 13.

Danom početka primene ove uredbe prestaju da važe:

- 1) odredbe člana 11, člana 12 - u delu koji se odnosi na obrazac M - Prijava, promena i odjava zdravstvenog osiguranja i člana 12a stav 2. Uredbe o jedinstvenim metodološkim principima za vođenje matične evidencije ("Službeni glasnik RS", br. 6/07, 11/07, 51/08 i 38/10).
- 2) odredbe tač. 10. i 11. Odluke o jedinstvenim metodološkim principima za vođenje evidencija u oblasti rada i obrascima prijave i izveštaja ("Službeni list SRJ", br. 40/97 i 25/00 i "Službeni glasnik RS", broj 15/10), u delu koji se odnosi na obrazac E-3 - Prijava o zasnivanju-prestanku radnog odnosa i E-3/1 - Prijava o zasnivanju-prestanku radnog odnosa za više lica;
- 3) odredbe tačke 2) stav 1. podtačke 1) - 9) i st. 2. i 3. Odluke o obrascima prijave podataka za matičnu evidenciju o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ("Službeni glasnik RS", br. 118/03 i 11/06).

Član 14.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. oktobra 2010. godine.

Vlada

Prvi potpredsednik Vlade - zamenik predsednika Vlade,

Ivica Dačić, s.r.

JEDINSTVENI KODEKS ŠIFARA

Red. br.	NAZIV OBELEŽJA	PODATAK	ŠIFRA
1	2	3	4
1.	Vrsta prijave	Prijava	1
		Odjava	2
		Promena	3
		Prijava-Odjava	4
2.	Pol	Muški	1
		Ženski	2
3.	Opština	Prema Odluci o jedinstvenom kodeksu šifara za unošenje i šifriranje podataka u evidencijama u oblasti rada ("Sl. list SRJ" br. 9/98 i 25/2000, "Sl. glasnik RS" br. 15/2010), Poglavlje 12. Šifarnik opština u SRJ	
4.	Mesto (Naselje)	Prema Sistemskom spisku naselja na osnovu Zakona o Registru prostornih jedinica ("Sl. glasnik RS" br. 19/89) i metodologije za uvođenje i vođenje i Registra prostornih jedinica MM326 i MM390 - Savezni zavod za statistiku	
5.	Državljanstvo	Prema Odluci o jedinstvenom kodeksu šifara za unošenje i šifriranje podataka u evidencijama u oblasti rada ("Sl. list SRJ" br. 9/98 i 25/2000, "Sl. glasnik RS" br. 15/2010), Poglavlje 11. Šifarnik država	
6.	Zanimanje	Prema Odluci o jedinstvenom kodeksu šifara za unošenje i šifriranje podataka u evidencijama u oblasti rada ("Sl. list SRJ" br. 9/98 i 25/2000, "Sl. glasnik RS" br. 15/2010), Poglavlje 1. Šifarnik zanimanja i stručne spreme	
7.	Stepen stručne spreme	Prema Odluci o jedinstvenom kodeksu šifara za unošenje i šifriranje podataka u evidencijama u oblasti rada ("Sl. list SRJ" br. 9/98 i 25/2000, "Sl. glasnik RS" br. 15/2010), Poglavlje 3. Šifarnik stepena stručne spreme	
8.	Osnov osiguranja	1. Za osiguranike zaposlene	
		lica u radnom odnosu, odnosno zaposleni u privrednom društvu, drugom pravnom licu, državnom organu i organu jedinice lokalne samouprave	101
		lica zaposlena kod fizičkog lica	102
		civilna lica na službi u vojsci i vojnim jedinicama i ustanovama	103
		domaći državljani koji su, na teritoriji Republike Srbije, zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava ili kod stranih pravnih ili fizičkih lica ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, odnosno ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom	104
strani državljani i lica bez državljanstva koji su na teritoriji Republike	105		

Srbije zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava ili kod stranih pravnih lica ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, odnosno ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom	
strani državljani i lica bez državljanstva koji su na teritoriji Republike Srbije zaposleni kod stranih fizičkih lica ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, odnosno ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom	106
lica koja obavljaju poslove kućnog pomoćnog osoblja	107
lica koja obavljaju poslove van prostorija poslodavca	108
lica u radnom odnosu, odnosno zaposleni koji su upućeni na rad u inostranstvo, odnosno zaposleni u privrednom društvu ili drugom pravnom licu koji obavlja delatnost ili usluge u inostranstvu, ako nisu obavezno osigurana po propisima te zemlje ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno	109
izabrana ili postavljena lica ako za obavljanje funkcije ostvaruju zaradu, naknadu zarade, odnosno platu	110
domaći državljani zaposleni u inostranstvu ako za to vreme nisu obavezno osigurani kod stranog nosioca osiguranja ili ako prava iz obaveznog socijalnog osiguranja po propisima te države ne mogu ostvariti ili koristiti van njene teritorije	111
državljan Republike Srbije zaposleni u domaćinstvima državljana Republike Srbije koji su u radnom odnosu u inostranstvu kod organizacije čije je sedište na teritoriji Republike Srbije	112
lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privremene i povremene poslove ako nisu osigurani po drugom osnovu	113
lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske odnosno studentske zadruge, a imaju navršениh 26 godina života, odnosno bez obzira na godine života ako nisu na školovanju	114
lica koja ostvaruju novčanu naknadu po propisima o radu i zapošljavanju	115
lice koje po prestanku radnog odnosa ostvaruje pravo na naknadu zarade zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti	116
zaposleni roditelj, usvojitelj, hranitelj odnosno staratelj koji odsustvuje sa rada dok dete ne navršи tri godine života, dok miruju prava i obaveze po osnovu rada, u skladu sa propisima o radu	117
pripravnik po merama aktivne politike zapošljavanja NSZ	118
uključenje u obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje - za lica koja nisu obavezno osigurana u smislu zakona	119
uključenje u obavezno zdravstveno osiguranje - za lica koja nisu obavezno osigurana u smislu zakona	120
2. Obavljanje samostalne delatnosti	
advokatske	201
zanatske	202

umetničke	203
ugostiteljske	204
trgovinske	205
osnivač odnosno član privrednog društva koji u njemu radi	206
osnivač odnosno član privrednog društva koji je zasnovao radni odnos u privrednom društvu čiji je osnivač odnosno član	207
slične zanatskoj	208
prevoza	209
druge delatnosti u kulturi	210
novinarske	211
stomatološke	212
lekarske	213
apotekarske	214
prevodilačke	215
sportske	216
manekenske	217
finansijske	218
sveštenika	219
verskih službenika	220
lica koja obavljaju poslove po ugovoru sa određenim rokom trajanja	221
lica koja obavljaju poslove po ugovoru bez ugovorenog roka trajanja	222
lica koja poslove direktora obavljaju po ugovoru o pravima i obavezama	223
po prestanku obavljanja samostalne delatnosti dok ostvaruju novčanu naknadu prema propisima o radu i zapošljavanju	224
3. Obavljanje poljoprivredne delatnosti	
nosilac poljoprivrednog domaćinstva mlađi od 18 godina starosti	301
nosilac poljoprivrednog domaćinstva stariji od 18 godina starosti	302
član domaćinstva poljoprivrednika	303
član mešovitog domaćinstva	304
nosilac poljoprivrednog gazdinstva mlađi od 18 godina starosti	305
nosilac poljoprivrednog gazdinstva stariji od 18 godina starosti	306
član poljoprivrednog gazdinstva	307
lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu na osnovu ugovora o davanju u zakup poljoprivrednog zemljišta	308
4. Osnov za zdravstveno osiguranje	
4.1. Korišćenje penzije	
korišćenje penzije - za korisnike penzija po domaćim propisima	401
korišćenje penzije - državljani Republike Srbije koji primaju penziju ili	402

invalidninu isključivo od inostranog nosioca osiguranja dok borave ili imaju prebivalište na teritoriji Republike Srbije, odnosno koji primaju penziju od države sa kojom ne postoji bilateralni sporazum o socijalnom osiguranju ili ako prava iz zdravstvenog osiguranja po propisima države isplatioca penzije ne mogu koristiti ili ostvariti van teritorije te države	
4.2. Osiguranje u smislu Zakona	
deca do navršenih 15 godina života i školska deca i studenti do kraja propisanog školovanja a najkasnije do navršenih 26 godina života	411
žene u vezi sa planiranjem porodice kao i u toku trudnoće i materinstva do 12 meseci nakon porođaja	412
lica starija od 65 godina života	413
osobe sa invaliditetom i mentalno nedovoljno razvijena lica	414
nezaposlena lica i druge kategorije socijalno ugroženih lica čiji su mesečni prihodi ispod prihoda koji je propisan kao cenzus za sticanje svojstva osiguranog lica	415
materijalno neobezbeđena lica koja primaju materijalno obezbeđenje po propisima o socijalnoj zaštiti odnosno po propisima o zaštiti boraca, vojnih invalida i civilnih invalida rata	416
korisnici stalnih novčanih pomoći kao i pomoći za smeštaj u ustanove socijalne zaštite ili u druge porodice po propisima o socijalnoj zaštiti a koji nisu osigurani po drugom osnovu	417
korisnici pomoći - članovi porodice čiji je hranilac na odsluženju vojnog roka	418
lica u vezi sa lečenjem od HIV infekcije ili drugih zaraznih bolesti koje su utvrđene zakonom o zaštiti od zaraznih bolesti, malignih bolesti, hemofilije, šećerne bolesti, psihoze, epilepsije, multipleks skleroze, lica u terminalnoj fazi hronične bubrežne insuficijencije, cistične fibroze, sistemske autoimune bolesti, reumatske groznice, bolesti zavisnosti; obolela odnosno povređena lica u vezi sa pružanjem hitne medicinske pomoći i lica obuhvaćena zdravstvenom zaštitom u vezi sa davanjem tkiva i organa	419
monasi i monahinje	420
lica romske nacionalnosti koja zbog tradicionalnog načina života nemaju stalno prebivalište odnosno boravište u Republici Srbiji	421
4.3 Osiguranje po posebnim propisima u smislu Zakona o zdravstvenom osiguranju	
lica kojima je nadležni republički organ utvrdio status izbeglog, odnosno prognanog lica iz bivših republika SFRJ ako ispunjavaju uslov u pogledu mesečnog prihoda u skladu sa zakonom i ako imaju boravište na teritorije Republike Srbije i ako nisu osigurani po drugom osnovu	431
raseljena lica sa Kosova i Metohije	432
raseljena lica sa Kosova i Metohije, koja ostvaruju pravo na novčanu naknadu po propisima o zapošljavanju	433
vojni i civilni invalidi u skladu sa propisima koji uređuju prava boraca, vojnih invalida, porodica palih boraca i civilnih invalida rata	434

		4.4. Osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti	
		učenici i studenti koji se, u skladu sa zakonom, nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi	441
		lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju određene poslove za koje ne primaju zaradu, odnosno ugovorenu naknadu (na osnovu ugovora o volonterskom radu)	442
		lica koja NSZ uputi na volonterski rad	443
		lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske, odnosno studentske zadruge do navršenih 26 godina života, ako su na školovanju	444
		lica koja se nalaze na dodatnom obrazovanju i obuci po uputu organizacije nadležne za zapošljavanje	445
		lica koja učestvuju u organizovanim javnim radovima od opšteg značaja	446
		lica koja učestvuju u akcijama spasavanja ili u zaštiti i spasavanju prilikom elementarnih nepogoda i drugih nesreća	447
		lica angažovana u vatrogasnim službama za gašenje požara i na obuci za gašenje požara	448
		lica koja se nalaze na osposobljavanju i obučavanju za odbranu i druge vidove obuke za potrebe odbrane zemlje	449
		lica koja su angažovana na obezbeđivanju javnih skupova, kulturnih i sportskih događaja i drugih javnih okupljanja građana	450
		lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora dok rade u privrednoj jedinici zavoda za izdržavanje kazne zatvora (radionica, radilište i sl.) i na drugom mestu rada	451
		4.5. Osiguranje po međunarodnim ugovorima i osiguranje za strane stručnjake i lica na školovanju	
		obavljanje poslova po osnovu posebnih ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji - za strane državljane koji na osnovu njih na teritoriji Republike Srbije rade kod domaćih organizacija, odnosno privatnih poslodavaca	461
		školovanje ili stručno usavršavanje - za strane državljane za vreme školovanja ili stručnog usavršavanja na teritoriji Republike Srbije	462
9.	Vrsta zaposlenja	Neodređeno vreme	1
		Određeno vreme	2
10.	Zaposlenje kod više poslodavaca	Da	1
		Ne	2
11.	Osnov prestanka-prekida osiguranja	Stečaj i likvidacija poslodavca	1
		Ostali slučajevi prestanka rada poslodavca	2
		Smrt	3
		Ostvarivanje prava na starosnu ili porodičnu penziju	4
		Ako je došlo do gubitka radne sposobnosti koji je utvrđen na zakonom propisan način - invalidska penzija	5

Istekom roka za koji je radni odnos zasnovan	6
Sporazumom između zaposlenog i poslodavca	7
Ako zaposleni učini krivično delo na radu ili u vezi sa radom	8
Ako zaposleni svojom krivicom učini povredu radne obaveze utvrđene opštim aktom ili ugovorom o radu	9
Ako zaposleni ne ostvaruje rezultate rada odnosno nema potrebna znanja i sposobnosti, za obavljanje poslova na kojima radi	10
Ako zaposleni ne poštuje radnu disciplinu propisanu aktom poslodavca, odnosno ako je njegovo ponašanje takvo da ne može da nastavi rad kod poslodavca	11
Ako se zaposleni ne vrati na rad kod poslodavca u roku od 15 dana od dana isteka roka za neplaćeno odsustvo ili mirovanje radnog odnosa u skladu sa propisima o radu	12
Ako zaposleni zloupotrebi pravo na odsustvo zbog privremene sprečenosti za rad	13
Ako zaposleni odbije zaključenje aneksa ugovora o radu u smislu člana 171. stav 1. tačka 1. do 4. Zakona o radu (premeštaj na drugi odgovarajući posao, u drugo mesto rada, kod drugog poslodavca, prekvalifikacija i dokvalifikacija...)	14
Ako zaposleni odbije zaključenje aneksa ugovora o radu u vezi sa članom 33. stav 1. tačka 10. Zakona o radu (izmena ugovorene zarade)	15
Ako usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena prestane potreba za obavljanjem određenog posla ili dođe do smanjenja obima posla	16
Otkazom ugovora o radu od strane zaposlenog	17
Ako je po odredbama zakona, odnosno pravosnažnoj odluci suda ili drugog organa zabranjeno da obavlja određene poslove, a ne može da mu se obezbedi obavljanje drugih poslova	18
Ako zaposleni odsustvuje sa rada duže od 6 meseci zbog izdržavanja kazne zatvora	19
Ako zaposleni odsustvuje sa rada duže od 6 meseci zbog izrečene mere bezbednosti, vaspitne ili zaštitne mere	20
Prestankom funkcije izabраниh, imenovanih i postavljenih lica, ukoliko nije ostvareno pravo na mirovanje radnog odnosa ili naknadu plate u skladu sa zakonom	21
Prenos osnivačkih prava vlasnika odnosno člana privrednog društva	22
Odsluženje vojnog roka	23
U drugim slučajevima utvrđenim zakonom	24
Prestanak rada preduzetnika, odnosno, osnivača privrednog društva	25
Prestanak osiguranja zbog brisanja neaktivnog privrednog društva iz registra privrednih društava	26
Prestanak obavljanja ugovorenih poslova	27
Prestanak osiguranja za lica uključena u obavezno osiguranje	28

		Istupanje iz osiguranja poljoprivrednika	29
		Prestanak svojstva osiguranika poljoprivrednika	30
		Prekid osiguranja po osnovu radnog odnosa zbog mirovanja	31
		Prekid obavljanja samostalne delatnosti zbog bolovanja ili porodijskog odsustva	32
		Prekid obavljanja samostalne delatnosti iz drugih razloga	33
		Prestanak osiguranja za slučaj nastanka povrede na radu ili profesionalne bolesti	34
		Istek ugovora o volonterskom radu	35
		Prestanak mirovanja prava i obaveza po osnovu rada zbog nege deteta do tri godine starosti u skladu sa propisima o radu	36
		Prestanak prava na novčanu naknadu po propisima o zapošljavanju	37
		Prestanak prava na naknadu zarade zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti, po prestanku radnog odnosa	38
		Istekom ugovora o razmeni stručnjaka i međunarodno tehničkoj saradnji	39
		Danom završetka školovanja	40
		Danom odjave	41
		Danom prestanka pružanja hitne medicinske pomoći	42
		Danom promene osnova osiguranja	43
		Danom prestanka prava na penziju odnosno novčanu naknadu po propisima PIO	44
12 .	Nosilac osiguranja	Da	1
		Ne	2
13.	Srodstvo sa nosiocem osiguranja	Dete	1
		Supružnik	2
		Roditelj	3
		Deda ili baba	4
		Unuče	5
		Brat ili sestra	6
14.	Posebni podaci o osiguraniku	slepom licu	1
		obolelom od distrofije ili srodnih mišićnih ili neuromišićnih oboljenja	2
		obolelom od paraplegije	3
		obolelom od cerebralne i dečije paralize i multipleks skleroze	4
		sa telesnim oštećenjem od najmanje 70%	5
		ratnom vojnom invalidu od I-VI grupe	6
		mirnodopskom vojnom invalidu od I-VI grupe	7
		civilnom invalidu rata I-VI grupe	8
		sa preostalom radnom sposobnošću	9

		invalidu rada II kategorije	10
		invalidu rada III kategorije	11
		gluvim licima	12
		nagluvim licima	13
		slabovidim licima	14
		LMO licima	15
		VO licima	16
		TIL	17
15.	Korisnik prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja	Penzija	1
		Novčana naknada za telesno oštećenje	2
		Novčana naknada za pomoć i negu drugog lica	3
		Novčana naknada iz invalidskog osiguranja	4
		Ako osiguranik koristi više prava iz PIO, unosi se kombinacija navedenih šifara	
16.	Delatnost	Prema Zakonu o klasifikaciji delatnosti i o Registru jedinica razvrstavanja ("Službeni list SRJ", br. 31/96, 34/09, 12/98, 59/98 i 74/99) i Zakonu o klasifikaciji delatnosti ("Sl. glasnik RS" broj 104/09)	

SPISAK DOKAZA NA OSNOVU KOJIH SE UTVRĐUJE SVOJSTVO OSIGURANIKA, ODNOSNO OSIGURANOG LICA, KAO I PROMENA I ODJAVA

1. DATUM POČETKA OSIGURANJA

Kao datum početka osiguranja upisuje se datum sticanja svojstva osiguranika i to:

1) Za radni odnos: datum zasnivanja radnog odnosa;

dokaz: ugovor o radu ili akt o zasnivanju radnog odnosa.

2) Za imenovanje ili postavljenje: datum imenovanja ili postavljenja;

dokaz: akt o izboru, imenovanju, odnosno postavljenju na funkciju.

3) Za obavljanje samostalne delatnosti: datum početka obavljanja samostalne delatnosti ako se delatnost ne obavlja iz radnog odnosa. Ako se samostalna delatnost obavlja iz radnog odnosa svojstvo osiguranika stiže se prvog narednog dana po prestanku radnog odnosa;

dokaz: rešenje APR-a (za preduzetnike osnivače i članove privrednih društava), uverenje odgovarajućeg udruženja ili saveza (za lica koja obavljaju profesionalne delatnosti) ili akt verske organizacije (za sveštenike ili verske službenike).

4) Za obavljanje poljoprivredne delatnosti: datum početka obavljanja poljoprivredne delatnosti od navršenih 15 godina života za penzijsko i invalidsko osiguranje, odnosno od navršenih 18 godina života za zdravstveno osiguranje, datum upisa u registar poljoprivrednih gazdinstava od navršenih 15 godina života za penzijsko i invalidsko osiguranje, odnosno od navršenih 18 godina života za zdravstveno osiguranje, dan nakon prestanka radnog odnosa, dan nakon prestanka obavljanja samostalne delatnosti, dan nakon završetka školovanja, dan nakon prestanka korišćenja porodične penzije;

dokaz: dokaz o vlasništvu na poljoprivrednom zemljištu izdat od nadležnog organa (katastar nepokretnosti/zemljišne knjige), ugovor o zakupu ili ustupanju zemljišta, potvrda Ministarstva

finansija – Uprave za trezor, potvrda nadležnog organa lokalne samouprave (šefa mesne kancelarije), uverenje Poreske uprave, lična izjava o činjenici bavljenja poljoprivredom (za prijavu na zdravstveno osiguranje).

5) Za obavljanje ugovorenih poslova: datum zaključenja ugovora ili datum naveden u ugovoru kao datum početka obavljanja ugovorenih poslova, ako se ugovoreni poslovi ne obavljaju u toku trajanja osiguranja po drugom osnovu. Ako se ugovoreni poslovi obavljaju u toku trajanja osiguranja po drugom osnovu, prvi naredni dan po prestanku osiguranja po osnovu radnog odnosa, obavljanja samostalne delatnosti, poljoprivredne delatnosti, odnosno prvi dan perioda za koji je utvrđen staž osiguranja po osnovu obavljanja ugovorenih poslova za određene vrste ugovora;

dokaz: ugovor o obavljanju poslova, akt o izboru ili imenovanju, dokaz o upisu u registar (za veštake, porotnike, tumače) i radna knjižica.

6) Za obavljanje poslova po ugovoru o pravima i obavezama direktora: dan početka rada po osnovu ugovora o pravima i obavezama direktora;

dokaz: ugovor o pravima i obavezama direktora.

7) Za početak korišćenja neplaćenog odsustva zbog nege deteta do tri godine života: dan početka korišćenja neplaćenog odsustva;

dokaz: rešenje o neplaćenom odsustvu.

8) Za korišćenje prava na novčanu naknadu po propisima o nezaposlenosti: prvi dan korišćenja prava na novčanu naknadu po propisima o nezaposlenosti;

dokaz: rešenje Nacionalne službe za zapošljavanje ili potvrda o podnetom zahtevu za ostvarivanje prava na novčanu naknadu.

9) Za uključenje u obavezno osiguranje: dan uključanja u obavezno osiguranje;

dokaz: rešenje organizacije za obavezno socijalno osiguranje.

10) Za korišćenje prava na penziju odnosno novčanu naknadu po propisima iz penzijskog i invalidskog osiguranja: dan početka korišćenja prava na penziju odnosno novčanu naknadu po propisima iz penzijskog i invalidskog osiguranja;

dokaz: rešenje ili potvrda o podnetom zahtevu za ostvarivanje prava na penziju uz ličnu izjavu lica da će snositi troškove zdravstvene zaštite ako ne ostvari pravo na novčanu naknadu.

11) Po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti po prestanku radnog odnosa: naredni dan od dana prestanka radnog odnosa za lica koja imaju pravo na naknadu zarade zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti;

dokaz: otkaz ugovora o radu ili zaključena radna knjižica uz izveštaj o povredi na radu ili ekspertizu o profesionalnoj bolesti.

12) Po osnovu školovanja odnosno stručnog usavršavanja: dan početka školovanja, odnosno stručnog usavršavanja;

dokaz: potvrda škole, odnosno ustanove koja obavlja stručno usavršavanje.

13) Po osnovu obavljanja poslova na osnovu posebnih ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji: datum zaključenja ugovora ili datum naveden u ugovoru kao datum početka obavljanja ugovorenih poslova;

dokaz: ugovor o razmeni stručnjaka ili sporazum o međunarodnoj tehničkoj saradnji.

14) Za osiguranike iz člana 22. Zakona o zdravstvenom osiguranju: dan podnošenja prijave;

dokaz: prijava o prebivalištu ili lična karta, (uz proveru da lice nema prioritetni osnov osiguranja po čl. 17. i 23. Zakona o zdravstvenom osiguranju, odnosno kao član porodice osiguranika iz čl. 17. i 23. tog zakona - da nije zaposlen, da nema prihod od delatnosti ni katastarski prihod, nema penziju, invalidninu, ni novčanu naknadu od Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko

osiguranje), izvod iz matične knjige rođenih, potvrda lekara o trudnoći, medicinska dokumentacija da boluje od određenih bolesti, uverenje starešine manastira ili verske zajednice, rešenje nadležnog organa socijalne zaštite o materijalnom obezbeđenju ili stalnoj novčanoj pomoći, dokaz da je hranilac porodice na odsluženju vojnog roka i potvrda nadležnog organa da je lice primalac pomoći, lična izjava da je lice romske nacionalnosti, legitimacija izbeglog ili prognanog lica, za nezaposlena, izbegla i prognana lica i dokaz o visini prihoda (u skladu sa Pravilnikom o mesečnom iznosu prihoda kao cenzusu za sticanje svojstva osiguranog lica ("Službeni glasnik RS", broj 112/06)).

15) Za slučaj sticanja svojstva osiguranika povodom pružanja hitne medicinske pomoći: dan pružanja hitne medicinske pomoći;

dokaz: potvrda zdravstvene ustanove o pruženoj hitnoj pomoći.

16) Za osigurana lica iz člana 28. Zakona o zdravstvenom osiguranju: dan nastanka povrede na radu ili profesionalne bolesti;

dokaz: ocena lekarske komisije o povredi na radu, odnosno ekspetriza o utvrđenoj profesionalnoj bolesti.

17) Za članove porodice osiguranika: dan podnošenja prijave;

dokaz: izvod iz matične knjige rođenih ili venčanih. Za vanbračne supružnike overena izjava vanbračnih supružnika da postoji trajnija zajednica života između njih (dve i više godina) i da ne postoje zakonom propisane bračne smetnje kao i overena izjava dva svedoka da vanbračna zajednica traje duže od dve godine, fotokopija lične karte kao dokaz o zajedničkom prebivalištu vanbračnih supružnika.

2. OSNOV OSIGURANJA

Upisuju se podaci o osnovu osiguranja propisani jedinstvenim metodološkim principima i to:

1) radni odnos: za lica u radnom odnosu, odnosno zaposlena u privrednom društvu, drugom pravnom licu, državnom organu, organu jedinice lokalne samouprave ili kod fizičkih lica; za civilna lica na službi u vojsci i vojnim jedinicama i ustanovama; za domaće i strane državljane i lica bez državljanstva koji su na teritoriji Republike Srbije zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava ili kod stranih pravnih ili fizičkih lica ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, odnosno ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom; za lica koja obavljaju poslove van prostorija poslodavca; za lica u radnom odnosu, odnosno zaposlene koji su upućeni na rad u inostranstvo, odnosno zaposleni u privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje obavlja delatnost ili usluge u inostranstvu, ako nisu obavezno osigurana po propisima te zemlje ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno. Za članove porodica svih navedenih lica;

dokaz: ugovor o radu ili akt o zasnivanju radnog odnosa i radna knjižica, a ako se zasniva radni odnos sa strancem dozvola za rad izdata od Nacionalne službe za zapošljavanje.

2) osnov izjednačen sa radnim odnosom:

- za izabrana ili postavljena lica ako za obavljanje funkcije ostvaruju zaradu, naknadu zarade, odnosno platu i za članove njihovih porodica;

dokaz: akt o izboru odnosno imenovanju;

- za lica koja po prestanku radnog odnosa ostvaruju pravo na naknadu zarade zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti;

dokaz: akt o prestanku radnog odnosa ili zaključena radna knjižica, izveštaj o povredi na radu ili ekspertiza o profesionalnoj bolesti i izveštaj o privremenoj sprečenosti za rad - doznaka;

3) zaposlenje u inostranstvu: za domaće državljane zaposlene u inostranstvu ako za to vreme nisu

obavezno osigurani kod stranog nosioca osiguranja ili ako prava iz obaveznog socijalnog osiguranja po propisima te države ne mogu ostvariti ili koristiti van njene teritorije i za članove njihovih porodica;

dokaz: overen prevod potvrde poslodavca o zaposlenju u inostranstvu, potvrda inostranog nosioca osiguranja da nije obavezno osiguran odnosno da to osiguranje ne može koristiti van teritorije te zemlje;

4) obavljanje privremenih i povremenih poslova: za lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privremene i povremene poslove ako nisu osigurani po drugom osnovu; za lica koja u skladu sa zakonom obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske odnosno studentske zadruge, a imaju navršeni 26 godina života, odnosno bez obzira na godine života ako nisu na školovanju, za članove porodica lica koja obavljaju privremene i povremene poslove;

dokaz: ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova, uput omladinske ili studentske zadruge, dokaz o školovanju za lica mlađa od 26 godina života;

5) obavljanje poslova po osnovu ugovora: za lica koja za izvršen posao po osnovu ugovora o delu, autorskog ugovora, ugovora o porodičnom smeštaju prema propisima o socijalnoj zaštiti i po osnovu drugih ugovora ostvaruju naknadu, a nisu osigurana po drugom osnovu i za članove njihovih porodica;

dokaz: ugovor o obavljanju poslova, akt o izboru ili imenovanju (za poslanike, članove upravnih/nadzornih odbora) dokaz o upisu u registar (za veštace, porotnike, tumače,) i radna knjižica;

6) ostvarivanje novčane naknade prema propisima o radu i zapošljavanju: za lica za čijim je radom prestala potreba i lica kojima je prestalo zaposlenje zbog stečaja, likvidacije, odnosno u svim slučajevima prestanka rada poslodavca i za članove njihovih porodica - za lica koja su prestala da obavljaju samostalnu delatnost dok ostvaruju novčanu naknadu prema propisima o radu i zapošljavanju i za članove porodica navedenih lica;

dokaz: rešenje Nacionalne službe za zapošljavanje, potvrda o podnetom zahtevu za ostvarivanje prava na novčanu naknadu;

7) obavljanje samostalne delatnosti za lica koja, u skladu sa zakonom, samostalno obavljaju privrednu ili drugu delatnost; za lica koja su osnivači, odnosno članovi privrednih društava u skladu sa zakonom koja u njima rade bez obzira da li su u radnom odnosu u privrednom društvu čiji su osnivač ili član; za sveštenike i verske službenike ako nisu obavezno osigurani po osnovu zaposlenja; za lica koja su prestala da obavljaju samostalnu delatnost dok ostvaruju novčanu naknadu prema propisima o radu i zapošljavanju i za članove porodica navedenih lica;

dokaz: rešenje APR (za preduzetnike osnivače i članove privrednih društava), uverenje odgovarajućeg udruženja ili saveza (za lica koja obavljaju profesionalne delatnosti), akt verske organizacije (za sveštenika ili verskog službenika);

8) obavljanje poljoprivredne delatnosti za lica za koja se prema zakonu smatra da se bave poljoprivredom (poljoprivrednici, članovi domaćinstva poljoprivrednika, članovi mešovitog domaćinstva, nosioci poljoprivrednog gazdinstva i članovi poljoprivrednog gazdinstva), ako nisu osiguranici zaposleni, osiguranici samostalne delatnosti, korisnici penzija i na školovanju i za članove njihovih porodica;

dokaz: dokaz o vlasništvu na poljoprivrednom zemljištu nadležnog organa (katastar nepokretnosti/zemljišne knjige), ugovor o zakupu ili ustupanju zemljišta, potvrda Uprave za trezor, potvrda organa lokalne samouprave (šef mesne kancelarije), uverenje Poreske uprave, radna knjižica, uverenje Ministarstva unutrašnjih poslova o prebivalištu (kretanju) i izjava o boravku u inostranstvu;

9) korišćenje penzije:

a) za korisnika penzije po propisima Republike Srbije i članove njihovih porodica;

dokaz: rešenje Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, odnosno potvrda o podnetom zahtevu za ostvarivanje prava na penziju uz ličnu izjavu lica da će snositi

troškove zdravstvene zaštite ako ne ostvari pravo na penziju;

b) za korisnike inostrane penzije:

dokaz: akt o utvrđivanju prava na penziju ili invalidninu od inostranog nosioca osiguranja;

10) uključenje u obavezno osiguranje za lica koja nisu obavezno osigurana u smislu zakona i za članove njihovih porodica;

dokaz: rešenje Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje.

2.1. Posebni osnovi osiguranja u smislu Zakona o zdravstvenom osiguranju :

1) školovanje ili stručno usavršavanje: za strane državljane za vreme školovanja ili stručnog usavršavanja na teritoriji Republike Srbije;

dokaz: uverenje o školovanju ili stručnom usavršavanju;

2) obavljanje poslova na osnovu posebnih ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji;

dokaz: ugovor o razmeni stručnjaka ili sporazum o međunarodnoj tehničkoj saradnji;

3) deca do navršениh 15 godina života;

dokaz: izvod iz matične knjige rođenih;

4) školska deca i studenti do kraja propisanog školovanja a najkasnije do navršениh 26 godina;

dokaz:

- izvod iz matične knjige rođenih,
- potvrda škole odnosno visokoškolske ustanove da su na školovanju;

5) deca i omladina - skitnice iz prihvatnih stanica i prihvatilišta;

dokaz: potvrda ili druga vrsta dokaza koji izdaje prihvatna stanica, odnosno prihvatilište sa utvrđenim identifikacionim podacima o licu;

6) žene u vezi sa planiranjem porodice kao i u toku trudnoće, porođaja i materinstva do 12 meseci nakon porođaja;

dokaz: potvrda izabranog lekara-ginekologa o trudnoći, porođaju, odnosno planiranju porodice, a za materinstvo do 12 meseci nakon porođaja izvod iz matične knjige rođenih za dete do njegovih navršениh godinu dana života;

7) korisnici pomoći - članovi porodice čiji je hranilac na odsluženju vojnog roka;

dokaz: potvrda o služenju vojnog roka hranioca porodice i potvrda nadležnog organa da je član porodice korisnik pomoći;

8) lica romske nacionalnosti;

dokaz:

- lična izjava da je lice romske nacionalnosti,
- prijava boravka;

9) izbeglice i prognana lica iz bivših republika SFRJ;

dokaz:

- fotokopija izbegličke legitimacije, odnosno fotokopija legitimacije prognanog lica,
- izjava o članovima porodice i prihodima po članu porodice (Obrazac CZ),
- dokazi o ličnim prihodima i prihodima članova porodice koji se ne pribavljaju službenim putem (zarada, penzija, ugovorena naknada),
- izvodi iz matičnih knjiga za članove porodice ili izjava kao dokaz o srodstvu.

2.2. Članovi porodica osiguranika podnose sledeće dokaze o srodstvu:

Supružnik ili vanbračni partner

- za supružnika: fotokopija lične karte, izvod iz matične knjige venčanih;
- za razvedenog supružnika: fotokopija lične karte, sudska odluka kojom je utvrđeno pravo na izdržavanje;
- za vanbračnog partnera: overene fotokopije ličnih karata iz kojih se može videti zajednička adresa, overena izjava vanbračnih partnera da postoji vanbračna zajednica (dve i više godina), overena izjava dva svedoka o vanbračnoj zajednici;
- za supružnika ili vanbračnog partnera osiguranika penzionera, zaposlenog, preduzetnika i dr. kome je mesto prebivališta na adresi gde se nalazi poljoprivredno zemljište (bez obzira na vlasništvo zemlje): izjava dva svedoka overena kod opštine, suda ili u mesnoj kancelariji da se ne bavi poljoprivredom kao jedinim ili osnovnim zanimanjem i potvrda RFPIO da nije osiguran kao poljoprivrednik po propisima PIO.

Dete

- za dete rođeno u braku ili van braka: izvod iz matične knjige rođenih;
- za usvojeno dete: odluka nadležnog organa o usvojenju;
- za pastorka: izvod iz matične knjige rođenih za dete i izvod iz matične knjige venčanih za roditelje;
- za dete uzeto na izdržavanje: odluka nadležnog organa o utvrđivanju obaveze izdržavanja;
- za dete starije od 18 godina: fotokopija lične karte, potvrda sa fakulteta ili visokoškolske ustanove.

Roditelji

- za roditelje: fotokopija lične karte roditelja, izvod iz matične knjige rođenih osiguranika preko koga treba da ostvare prava iz zdravstvenog osiguranja;
- za očuha i maćehu: fotokopija lične karte za očuha ili maćehu, izvod iz matične knjige rođenih osiguranika preko koga treba da ostvare prava iz zdravstvenog osiguranja i izvod iz matične knjige venčanih za roditelja;
- za usvojitelja: fotokopija lične karte za usvojitelja, akt o usvojenju, odnosno izvod iz matične knjige rođenih; akt o izdržavanju po propisima o porodičnoj zaštiti;
- za mlađe od 65 godina: nalaz organa veštačenja po propisima PIO.

Deda i baba

- izvod iz matične knjige rođenih za osiguranika preko koga treba da ostvare prava iz zdravstvenog osiguranja i izvod iz matične knjige rođenih za roditelja osiguranika;
- akt o izdržavanju po propisima o porodičnoj zaštiti a za lice mlađe od 65 godina nalaz organa veštačenja o utvrđenom potpunom gubitku radne sposobnosti.

Unučad

- izvodi iz matičnih knjiga rođenih za dete i roditelja kao dokaze o srodstvu.

Braća i sestre

- izvodi iz matičnih knjiga rođenih kao dokaz o srodstvu;
- akt o izdržavanju u smislu propisa o porodičnoj zaštiti a za lica mlađa od 65 godina, nalaz organa veštačenja o utvrđenom potpunom gubitku radne sposobnosti.

2.3. Obavezno zdravstveno osiguranje za slučaj nastanka povrede na radu ili profesionalne bolesti:

- 1) učenici i studenti na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;

dokaz: potvrda škole da je lice na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;

2) volonteri;

dokaz: ugovor o volonterskom radu;

3) lice koje preko omladinske ili studentske zadruge obavlja privremene ili povremene poslove, do navršenih 26 godina ako je na školovanju;

dokaz: ugovor o privremenim i povremenim poslovima preko omladinske, odnosno studentske zadruge;

4) lice na dodatnom obrazovanju i obuci po uputu Nacionalne službe za zapošljavanje;

dokaz: potvrda Nacionalne službe za zapošljavanje da je lice upućeno na dodatno obrazovanje i obuku;

5) lica koja učestvuju u organizovanim javnim radovima;

dokaz: potvrda organizatora javnih radova da je lice učesnik radova;

6) lice koje učestvuje u akcijama spasavanja ili u zaštiti i spasavanju prilikom elementarnih nepogoda i drugih nesreća;

dokaz: potvrda nadležnog organa da je lice učesnik u akciji spasavanja;

7) vatrogasci i lica na obuci za gašenje požara;

dokaz: potvrda vatrogasne službe da je lice angažovano u vatrogasnoj službi, odnosno na obuci za gašenje požara;

8) lice koje se nalazi na obuci za odbranu zemlje;

dokaz: potvrda nadležnog organa da je lice na obuci za odbranu zemlje;

9) lice koje je angažovano na obezbeđivanju javnih skupova, kulturnih i sportskih događaja;

dokaz: potvrda organizatora javnog skupa da je lice angažovano;

10) lice koja se nalazi na izdržavanju kazne zatvora dok radi;

dokaz: potvrda nadležnog organa da lice koje je na izdržavanju kazne zatvora radi.

3. DATUM PRESTANKA OSIGURANJA

Kao datum prestanka osiguranja upisuje se datum prestanka svojstva osiguranika i to:

1) za radni odnos: datum prestanka radnog odnosa;

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu ili akt o prestanku radnog odnosa;

2) za imenovanje ili postavljenje: datum razrešenja;

dokaz: akt o razrešenju;

3) za obavljanje samostalne delatnosti: datum prestanka obavljanja samostalne delatnosti, odnosno dan koji prethodi datumu sticanja prioritetnog, odnosno drugog osnova osiguranja.

Za osnivače: datum brisanja iz registra kao direktora ili zastupnika, dan donošenja rešenja o otvaranju stečajnog postupka, prvi naredni dan po objavljivanju odluke o likvidaciji na internet strani APR;

dokaz: rešenje APR (za preduzetnike, osnivače i članove privrednih društava), uverenje odgovarajućeg udruženja ili saveza (za lica koja obavljaju profesionalne delatnosti), akta verske organizacije (za sveštenika ili verskog službenika);

4) za obavljanje poljoprivredne delatnosti: datum prestanka obavljanja poljoprivredne delatnosti ili prethodni dan u odnosu na datum sticanja drugog osnova osiguranja, početka školovanja, odsluženja vojnog roka, datuma utvrđivanja nesposobnosti za obavljanje poljoprivredne delatnosti, datuma ostvarivanja prava na penziju odnosno ispunjenja uslova za starosnu penziju, dan brisanja gazdinstva iz registra gazdinstava ili promene statusa;

dokaz: dokaz o sticanju drugog osnova osiguranja, školska potvrda, potvrda vojnog odseka, nalaz lekara veštaka, rešenje o ostvarivanju prava na penziju, potvrda Uprave za trezor. Za odjavu sa zdravstvenog osiguranja poljoprivrednika koji su stariji od 65 godina i ocena lekarske komisije Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje da je lice nesposobno za samostalan rad i ostvarivanje prihoda;

5) za obavljanje ugovorenih poslova: dan prestanka obavljanja ugovorenih poslova, odnosno poslednji dan staža po osnovu isplaćene ugovorene naknade na osnovu ugovora bez ugovorenog roka trajanja, prethodni dan u odnosu na datum sticanja drugog osnova osiguranja;

dokaz: dokazi o sticanju drugog osnova osiguranja, potvrda isplatioca o prestanku obavljanja ugovorenih poslova;

6) za obavljanje poslova po ugovoru o pravima i obavezama direktora: dan prestanka rada po osnovu ugovora o pravima i obavezama direktora;

dokaz: ugovor o pravima i obavezama direktora;

7) za prestanak korišćenja neplaćenog odsustva zbog nege deteta do tri godine života: dan prestanka korišćenja neplaćenog odsustva;

dokaz: rešenje o korišćenju neplaćenog odsustva;

8) za prestanak prava na novčanu naknadu po propisima o nezaposlenosti: dan prestanka korišćenja novčane naknade po propisima o nezaposlenosti;

dokaz: rešenje Nacionalne službe za zapošljavanje;

9) po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti po prestanku radnog odnosa naredni dan od dana prestanka lečenja;

dokaz: ocena lekarske komisije Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje;

10) za prestanak školovanja odnosno stručnog usavršavanja: dan prestanka školovanja odnosno stručnog usavršavanja;

dokaz: potvrda škole odnosno ustanove koja pruža stručno usavršavanje;

11) po osnovu obavljanja poslova na osnovu posebnih ugovora o razmeni stručnjaka ili sporazuma o međunarodnoj tehničkoj saradnji datumom isteka ugovora ili datum naveden u ugovoru kao datum prestanka obavljanja ugovorenih poslova;

dokaz: ugovor o razmeni stručnjaka ili sporazum o međunarodnoj tehničkoj saradnji;

12) za osiguranike iz člana 22. Zakona o zdravstvenom osiguranju: dan podnošenja odjave;

dokaz: dokaz o sticanju osiguranja po prioritetnom osnovu;

13) za slučaj sticanja svojstva osiguranika povodom pružanja hitne medicinske pomoći: dan prestanka pružanja hitne medicinske pomoći;

dokaz: potvrda zdravstvene ustanove;

14) za osigurana lica iz člana 28. Zakona o zdravstvenom osiguranju: dan prestanka prioritetnog osiguranja;

dokaz: dokaz o prestanku prioritetnog osiguranja;

15) za članove porodice osiguranika: datum prestanka svojstva.

4. OSNOV PRESTANKA OSIGURANJA

Upisuju se podaci o osnovu prestanka osiguranja propisani jedinstvenim metodološkim principima i to:

1) Stečaj i likvidacija

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu, odnosno akt nadležnog organa o prestanku obavljanja samostalne delatnosti;

2) Ostali razlozi prestanka rada poslodavca

dokaz: rešenje, odluka ili drugi akt o prestanku radnog odnosa odnosno akt nadležnog organa;

3) Smrt

dokaz: izvod iz matične knjige umrlih;

4) Ostvarivanje prava na starosnu ili porodičnu penziju

dokaz: rešenje o prestanku radnog odnosa zbog ostvarivanja prava na starosnu penziju;

5) Gubitak radne sposobnosti koji je utvrđen na zakonom propisan način

dokaz: rešenje o prestanku radnog odnosa zbog gubitka radne sposobnosti;

6) Istek roka za koji je radni odnos zasnovan

dokaz: ugovor o radu odnosno rešenje o otkazu ugovora o radu;

7) Sporazum između zaposlenog i poslodavca

dokaz: sporazum;

8) Krivično delo zaposlenog učinjeno na radu ili u vezi sa radom

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

9) Povreda radne obaveze utvrđene opštim aktom ili ugovorom o radu krivicom zaposlenog

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

10) Ako zaposleni ne ostvaruje rezultate rada, odnosno nema potrebna znanja i sposobnosti za obavljanje poslova na kojima radi

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

11) Ako zaposleni ne poštuje radnu disciplinu propisanu aktom poslodavca, odnosno ako je njegovo ponašanje takvo da ne može da nastavi rad kod poslodavca

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

12) Ako se zaposleni ne vrati na rad kod poslodavca u roku od 15 dana od dana isteka roka za neplaćeno odsustvo ili mirovanje radnog odnosa u smislu ovog zakona

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

13) Ako zaposleni zloupotrebi pravo na odsustvo zbog privremene sprečenosti za rad

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

14) Ako zaposleni odbije zaključenje aneksa ugovora o radu u smislu člana 171. stav 1. tač. 1. do 4. Zakona o radu

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

15) Ako zaposleni odbije zaključenje aneksa ugovora o radu u vezi sa članom 33. stav 1. tačka 10. Zakona o radu (izmena ugovorene zarade)

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

16) Ako usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena prestane potreba za obavljanjem određenog posla ili dođe do smanjenja obima posla

dokaz: rešenje o otkazu ugovora o radu;

17) Prenos osnivačkih prava vlasnika odnosno člana privrednog društva

dokaz: akt nadležnog organa;

18) Odsluženje vojnog roka

dokaz: potvrda nadležnog organa odnosno vojna knjižica;

19) Prestanak rada preduzetnika, odnosno, osnivača privrednog društva

- dokaz: akt nadležnog organa;
- 20) Prestanak osiguranja zbog brisanja neaktivnog privrednog društva iz registra privrednih društava
dokaz: akt nadležnog organa;
- 21) Prestanak obavljanja ugovorenih poslova
dokaz: ugovor, odluka odnosno potvrda isplatioca naknade;
- 22) Prestanak osiguranja za lica uključena u obavezno osiguranje
dokaz: rešenje Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje;
- 23) Prestanak svojstva osiguranika poljoprivrednika usled nesposobnosti za rad
dokaz: ocena lekarske komisije da je nesposoban za samostalan rad i ostvarivanje prihoda uz dokaz da su prihodi ispod cenzusa (Republički zavod za zdravstveno osiguranje po službenoj dužnosti);
- 24) Prekid osiguranja po osnovu radnog odnosa zbog mirovanja
dokaz: rešenje poslodavca;
- 25) Prekid obavljanja samostalne delatnosti zbog bolovanja ili porodijskog odsustva
dokaz: akt nadležnog organa odnosno uverenje Poreske uprave;
- 26) Prestanak mirovanja prava i obaveza po osnovu rada zbog nege deteta do tri godine starosti u skladu sa propisima o radu
dokaz: akt poslodavca;
- 27) Prestanak prava na novčanu naknadu po propisima o zapošljavanju
dokaz: rešenje;
- 28) Prestanak prava na naknadu zarade zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti, po prestanku radnog odnosa
dokaz: ocena lekarske komisije;
- 29) Danom prestanka pružanja hitne medicinske pomoći
dokaz: izveštaj zdravstvene ustanove;
- 30) Danom prestanka prava na penziju, odnosno novčanu naknadu po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju
dokaz: rešenje;
- 31) Dete
dokaz: izvod iz matične knjige rođenih kad navršši 26 godina života odnosno potvrda o završetku školovanja;
- 32) Roditelj, deda, baba, unučad, braća i sestre
dokaz: dokaz o prestanku obaveze izdržavanja ili dokaz o sticanju drugog osnova osiguranja.

5. PROMENA OSIGURANJA

Dokazi za promenu podataka su isti kao i za utvrđivanje svojstva osiguranika, odnosno osiguranog lica i prestanak osiguranja. Podatak o promeni unosi se na osnovu dokaza koji se traže za obeležje u kome se podatak menja.